

**A SEBES-KÖRÖS ÉS A HOLT-SEBES-KÖRÖS
VÍZKÉMIAI ÉS HIDROLÓGIAI VIZSGÁLATAI
VALAMINT EZEK ALAKULÁSA AZ
ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSÁRA
- ÖSSZEFOGLALÁS -**

Készítette: Szalkay Csilla

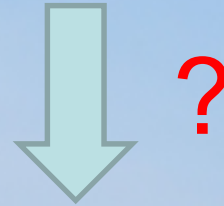
2009.

Témavezető: dr. Szabó Mária

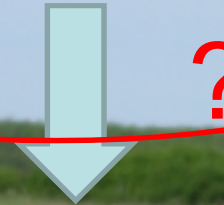
Problémafelvetés

MODELLEK

VÁLTOZIK AZ ÉGHAJLAT

AZ ÉGHAJLATI TÉNYEZŐK
(PL. **HŐMÉRSÉKLET**, CSAPADÉK) VÁLTOZÁSA
BEFOLYÁSOLJA A KÖRNYEZETI TÉNYEZŐKET

KÖRNYEZETI TÉNYEZŐK
VÁLTOZÁSA BEFOLYÁSOLJA
AZ ÉLŐVILÁGOT

MÉRÉSEK

Víz élővilága

Mérések

- **Saját mérések**

Holt-Sebes-Körös és a Sebes-Körös

6 mérési ponton (Vésztő előtt: Foki-híd és Mágori-híd, Okány, Komádi, Körösszakál, Körösladány) 2004-2009.

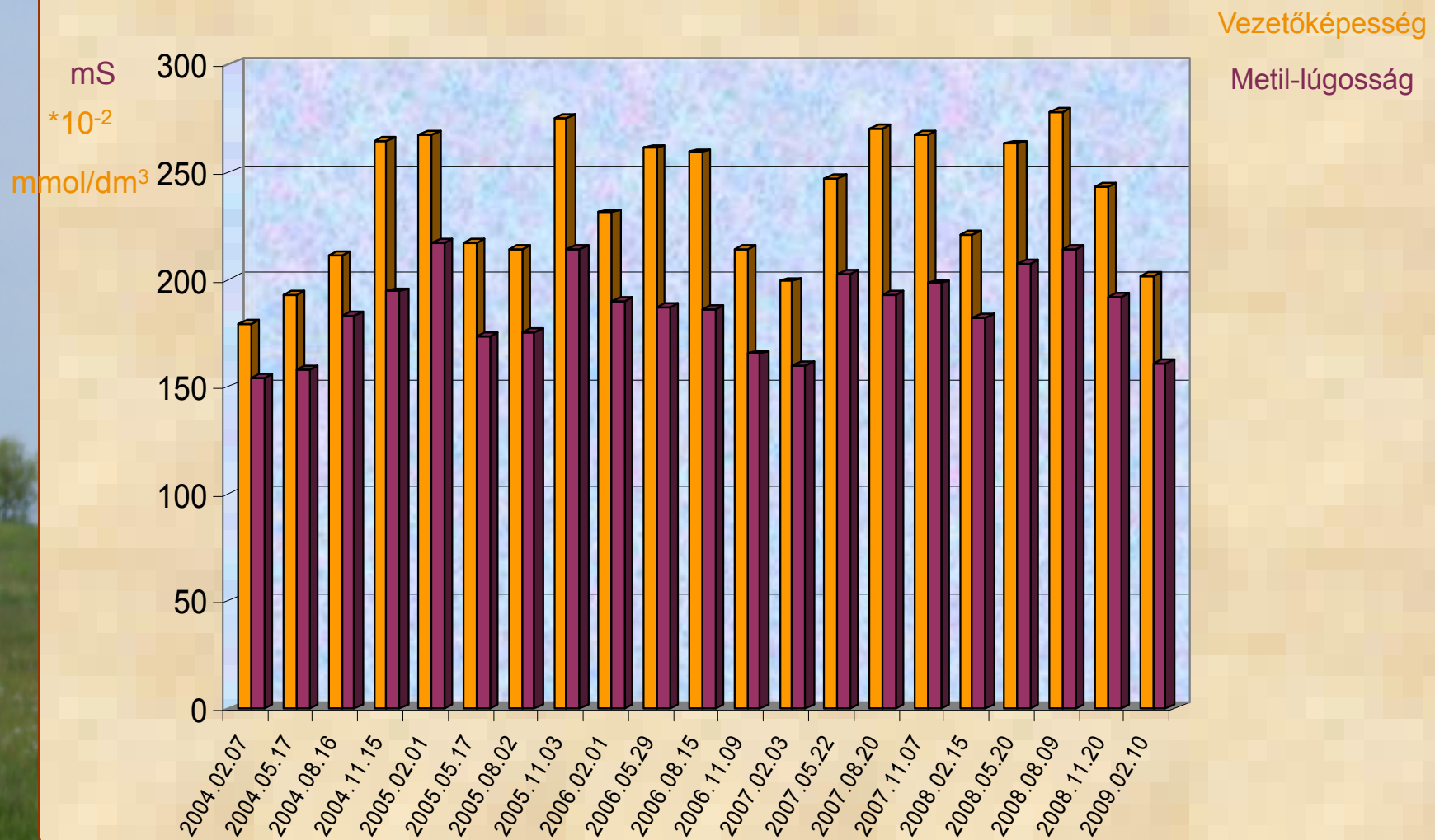
- **Irodalmi adatok**

1970-2004

Saját mérések

- A fizikai paramétereket (hőmérséklet, pH, vezetőképesség) kézi műszerekkel
- A kémiai összetevők (NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- , PO_4^{3-} , S^{2-} , SO_3^{2-} , Fe^{3+} , Mn^{2+} , Cu^{2+} , Co^{2+} , Ni^{2+} , Pb^{2+} , Hg^+ , Cr^{2+} , Cl^- , Cl^* , CN^-) koncentrációját spektrofotometriás (SPEKTROMOM-1200) illetve lángfotometriás (MODEL 1020) módszerrel
- A vízminta keménységét EDTA mérőoldatos, lúgosságát metil-narancsos titrimetriával, oldott oxigén tartalmát Winkler-palackos módszerrel

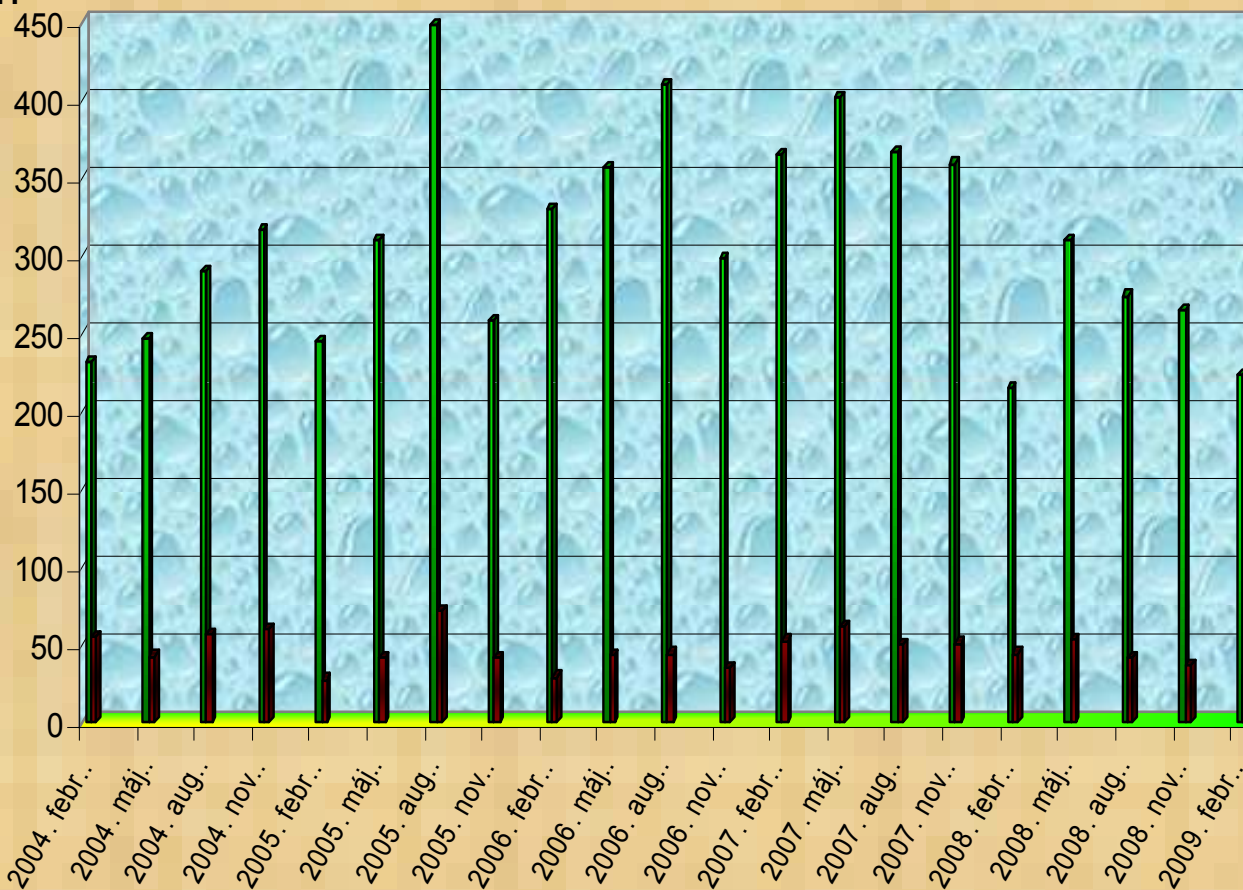
Vezetőképesség és lúgosság összefüggései Körösszakálnál

PO₄³⁻ és SO₄²⁻ koncentráció Körösladánynál

mmol/dm³

PO₄³⁻-ion
koncentráció

SO₄²⁻-ion
koncentráció

Hidrológiai mérések

- Holt-Sebes-Körös folyóvíz vízhozama minden mérési időpontban $< 0,002 \text{ m}^3/\text{s}$, míg a Sebes-Körös ugyanezen értéke $\approx 0,2 \text{ m}^3/\text{s}$.
→ Ennek megfelelően a két folyó besorolása:
- A1 jellegű szakasz – Holt-Sebes-Körös
- B1 jellegű szakasz – Sebes-Körös

Éghajlatváltozás

- Jövőbeli éghajlatváltozás:
  - Szépszó Gabriella: MAGICC-SCENGEN előrejelzései 2020-2050-re:

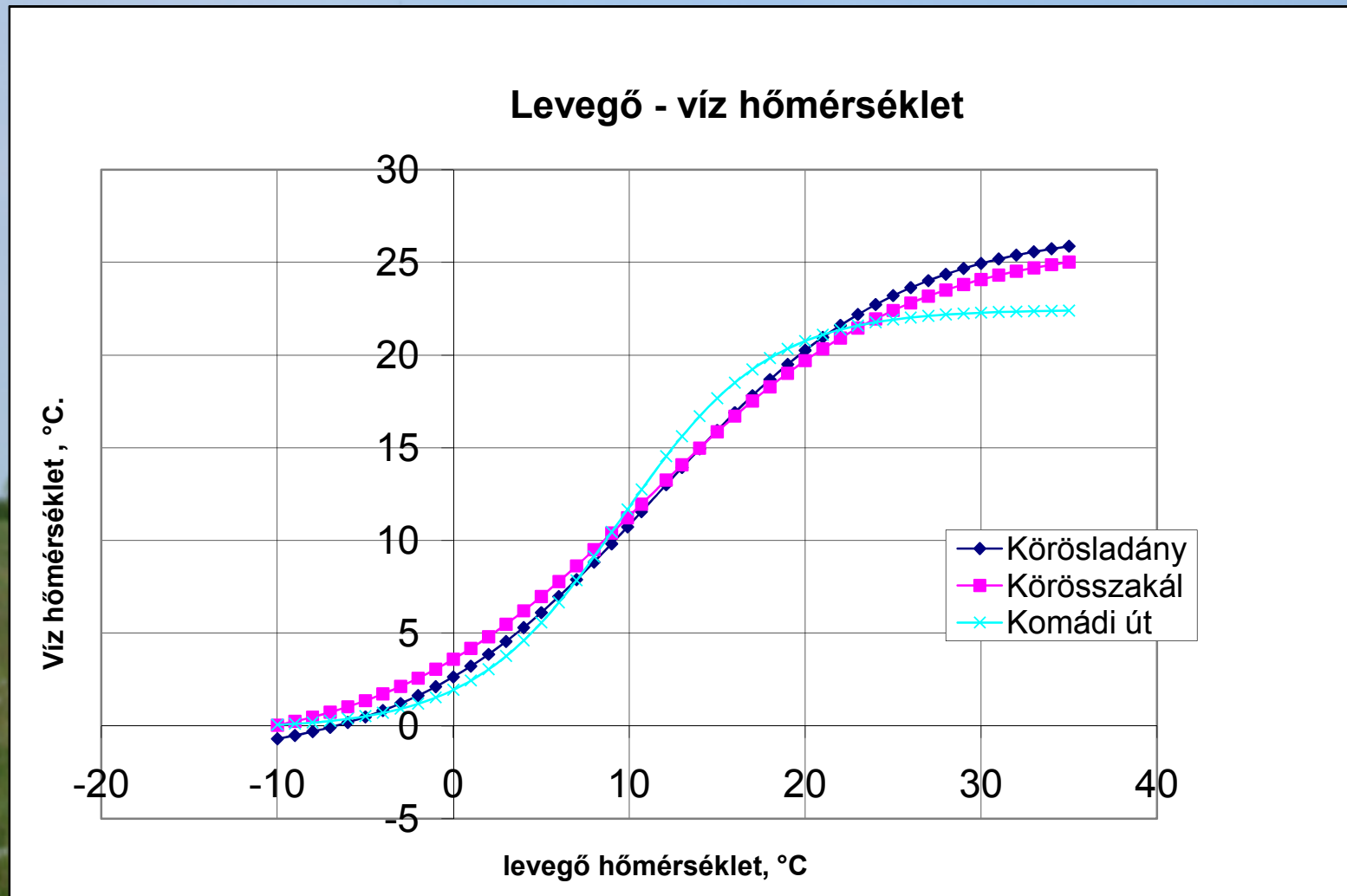
A modell felbontása 0,22 fok (kb. 25 km), ezért nyolc (2*4) rácspont esik a vizsgált területekre

Az output adatok az éghajlat négy paraméterét határozzák meg:

- az átlaghőmérsékletet,
- a csapadékösszeget,
- az átlagos szélesebséget
- a napfény mennyiségét.

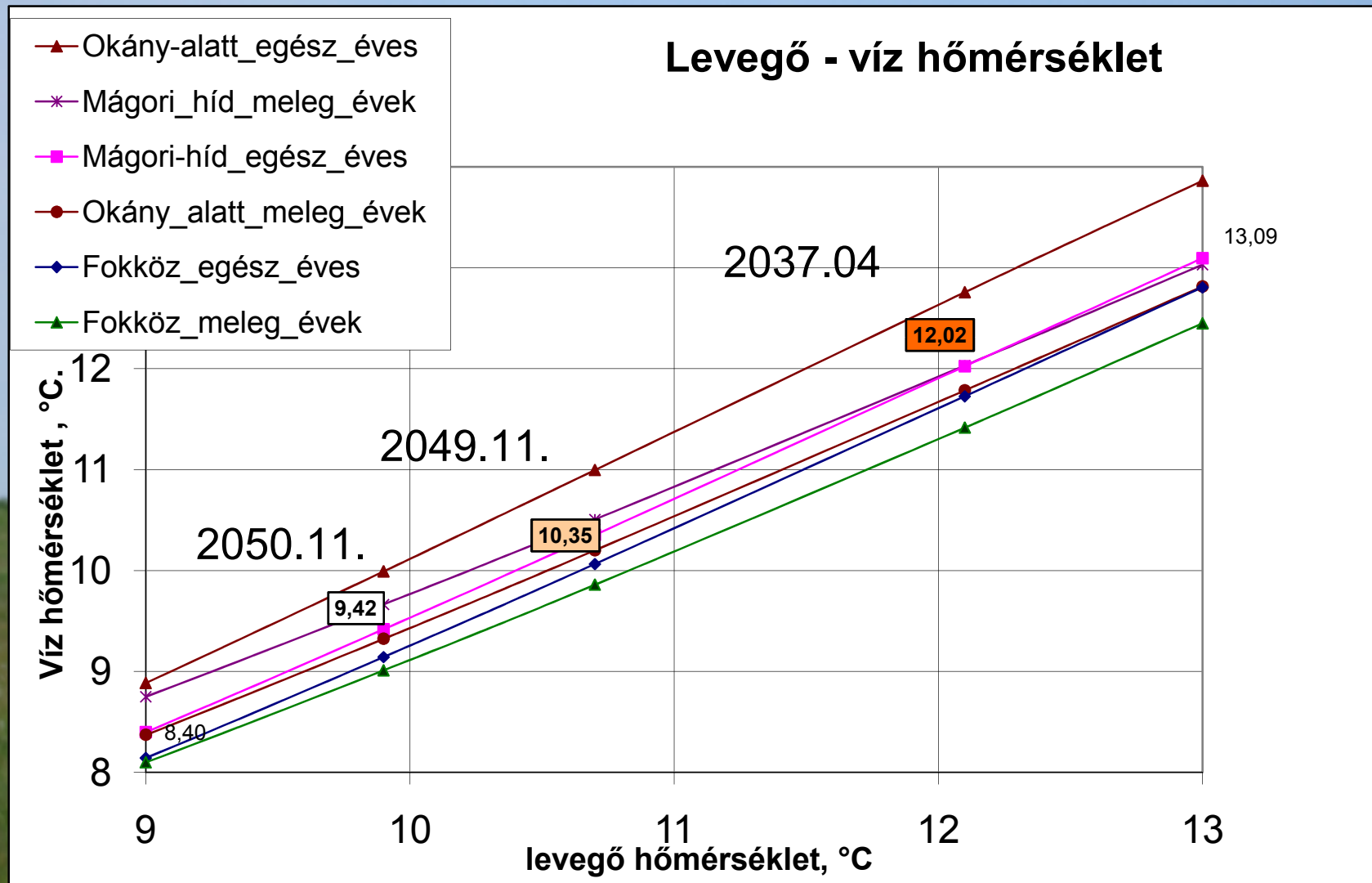
Levegő-hőmérséklet változásának hatása a víz hőmérsékletére

SEBES-KÖRÖS

Levegő-hőmérséklet változásának hatása a víz hőmérsékletére

HOLT-SEBES-KÖRÖS

Publikációk

- **Konferencia:**
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium - Környezetvédelmi Fórum, 2009.
- **TV:**
ATV – Kisokosok, 2009
- **Program:**
Alföldi Belvízvédelmi Program, 2009-2010
- **Elfogadott cikk (in print):**
Tajti G., Dr. Kovács J., Szalkay Cs.: A Sárrét környéki talajvízszint-változások modellezése és hatása a Sebes-Körös folyó vízszintjére, Tájökológiai Lapok 2009/02
- **Beadott cikkek:**
Szalkay, Cs.: The Region of Sebes-Körös as a Sample Area of the Water Summary Guidelines, Hydrogeology Journal
Szalkay Cs. – Szépszó G.: A Sebes-Körös hidrológiai és vízkémiai paramétereinek alakulása az éghajlatváltozás függvényében, Hidrológiai Közlöny
- **Beadás előtt:**
Szépszó G – Szalkay Cs.: Journal of Climate

Köszönetnyilvánítás

- Dr. Szabó Máriának témavezetéséért
- OMSZ munkatársnak: Szépszó Gabriellának
- Gyulai Vízügyi Igazgatóság munkatársainak

Köszönöm a figyelmet!

